

Justinus, de rechtvaardige

TOM ZWAENEPOEL

ALLES wat we weten over het leven van Justinus putten we hoofdzakelijk uit zijn eigen geschriften. De man wordt omstreeks 100 geboren als zoon van een Romeinse aristocratische familie in Flavia Neapolis, het huidige Nablus in Palestina. Vanaf zijn jeugd is Justinus op zoek naar 'de waarheid' en naar God. Hij bestudeert vooral de geschriften van Plato en de stoïcijnse filosofen en test verscheidene filosofische stromingen.

In aanraking met de leer van Jezus komt Justinus veeleer toevallig. Tijdens een wandeling aan het strand ontmoet hij een oude man die hem in lange gesprekken vertelt over het christelijke geloof. Justinus bestudeert de Bijbel, vindt in Christus 'de ware filosofie' en laat zich op dertigjarige leeftijd dopen. Na zijn bekering verspreidt hij als predikant en missionaris het evangelie overal waar hij kan. In Rome sticht hij een wijsgerige school waar hij

de leerlingen gratis in de nieuwe religie inleidt, en hij produceert meerdere filosofische geschriften. Steeds vaker veroordeelt hij in het openbaar de christenvervolgers. Wanneer hij de aanbidding van heidense goden weigert, wordt hij in 165 op bevel van keizer Marcus Aurelius samen met zes gezellen in Rome onthoofd.

Justinus, wiens naam 'de rechtvaardige' betekent, illustreert dat de mens een zoekend wezen is. Om te ontsnappen aan de monotonie van het alledaagse, het oppervlakkige, zoekt hij naar waarden, gevoelens, gedachten, personen en plaatsen die gelukkig stemmen. Hij probeert een antwoord te vinden op belangrijke levensvragen: waarom, waarvoor, waarheen? Justinus zoekt en zoekt, en komt uiteindelijk terecht bij de grote filosofen, die van het nadenken hun beroep hebben gemaakt. Door de formulering van oorzaken, gevolgen en verbanden brengen ze orde in het chaotische kluwen van oneindige

ideeën en principes. Ook Justinus is filosofisch aangelegd. Hij wil graag komen tot de kennis van God en de zin van het bestaan. Hij wil doordringen tot de essentie.

Lang zoekt hij naar 'de ene en ware God', maar niemand kan hem een passend antwoord geven op al zijn vragen. Wellicht zoekt hij niet bij de juiste persoon of bron. Misschien wil hij het gewoon niet inzien. Door een gelukkig toeval komt hij op het strand in contact met een oude man. De wijsheid van de 'oudere generatie' brengt hem op het juiste pad. De oude man vertelt, geeft raad, stuurt bij. Wanneer de anonieme man afscheid neemt, spoort hij Justinus aan tot gebed: „Bid vooral dat men voor jou de poorten van het licht opent, want niemand kan zien en begrijpen, behalve als God en zijn Christus het iemand toestaan dit te begrijpen” (*Dialogus cum Tryphone*). Door gebed worden grote poorten geopend en worden nieuwe landschappen zichtbaar.

In zijn verdere leven legt Justinus een basis voor de verdere christelijke theologie. Hij verbindt de christelijke geloofsleer met de Griekse filosofie, noemt overtuigende argumenten tegen twijfelaars en tegenstanders van het christendom en verspreidt het geloof in een verstaanbare taal. Zo wordt de bekeerde 'heid' een van de belangrijke apologeten van de vroege Kerk.

In verschillende werken verdedigt hij het geloof. Slechts twee apologieën en de hierboven aangehaalde *Dialogus met Tryfo* bleven bewaard. In zijn eerste apologie verdedigt Justinus het christendom tegen allerlei beschuldigingen zoals atheïsme, domheid, incest en kannibalisme. Ook legt hij op positieve wijze het leven van de christenen uit. Zijn tweede apologie is een protest tegen de terechtstelling van christenen. Hij maakt komaf met misverstanden in verband met leer en wezen van het christendom, die aan de basis liggen van de christenvervolgung.

OMROEP

• 26 april, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Na de actualiteitsrubriek *Close-up* ziet u alweer de laatste aflevering van de verrassende serie *Hemelse Spijzen*. Antoine Bodar is een bekende Nederlandse priester. Hij woont en werkt afwisselend in Rome en in Amsterdam. Paul Fagel is kok en prijkte als een van de eerste Nederlanders met een ster in de Michelinids. In Rome wordt een eucharistie opgedragen in het Latijn en in Zuid-Afrika plukken Antoine en Paul druiven en maken ze wijn. Ten slotte bereiden ze een smakelijk gerecht met rode wijn, natuurlijk vergezeld van een goed glas • In *Twee over EEN* ontmoet Lucette Verboven de jezuïet George Coyne, Vaticaanse sterrenwacht in Rome en Tucson, momenteel betrokken bij de missies van NASA en ESA om kleine aardachtige planeten buiten ons zonnestelsel te zoeken. Gespreksonderwerp? Geloof en wetenschap natuurlijk.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 80417.

De vrome kudde

UIT HET PAROCHIEBLAD

Fons, sinds jaar en dag de trouwe parochiaan die zich elke zondag opnieuw inzet om in onze kerk met de schaal rond te gaan, sukkelde zoals iedereen intussen weet al geruime tijd met artritis in de handen. Zijn zondagse rondgang met de schaal vergt heel wat van zijn krachten. Om zijn taak te verlichten, stelt de parochieploeg voor dat de kerkgangers enkel nog briefjes in de schaal leggen.

Ingezonden door Josée Van Laethem

UIT DE PAROCHIEKERK

Toen ik een uitvaartdienst speelde, die veel langer duurde dan gebruikelijk, kwam de volgende analogie in me op:

Als een arbeider langer moet werken, dan is dat overwerk. Als de organist langer moet spelen, dan is dat overspel.

Ingezonden door Jan Van den Broeck

WIJSHEID

We kunnen niet voorkomen dat gedachten als zwarte vogels boven ons hoofd cirkelen. Wel kunnen we vermijden dat ze nesten bouwen in ons haar.

Ingezonden door Herman Reyms

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? *KERK & leven • Vrome Kudde*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03/210.08.49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: STALDEUR

fiducie	schaamte	Euro-peaan	verzachting	lofdicht
verweer	gereedschap	deel v.d. hals		handel
			2	8
appel			golfterm	
zijvlak van een baksteen			selenium	
			Engelse titel	vogel
			opstootje	
zangnoot		zonderling	spel-leiding	3
avondpartij			ieder	
			deel v.e. fuik	
			delfstof	
zuivel-product	langzamerhand			
	vlaktemaat	5		
			rijks-grens	noord-oost
			vader	
roem				neon
Engels telwoord		4	platina	
		geestelijke		
			6	

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---